

Kerti hírmondó

ingyenes kertészeti hírlevél

2023/4. szám

Sokszínű dió

Zöld mesterek

Édesburgonya a kertben

A pázsit nyári ápolása

Darázsrajzás idején

Hozza ki a legtöbbet a szőlőjéből!

Bevált védelem szürkepenész ellen

A szürkepenész komoly veszélyt jelent a szőlőnkre, hiszen minden részét károsíthatja.

Ha nem lépünk időben, már virágzaskor elveszíthetjük az egész termést.

Amint a fertőzés gyanúja felmerül, azonnal cselekednünk kell!

A **felszívódó gombaölő szer**, a Zenby nem csak elpusztítja a szürkepenészt, de a gomba életciklusának minden szakaszában hatásos.

Ennek köszönhetően kiváló hatékonysággal veszi fel a harcot a kórokozó ellen.

Mikor alkalmazzuk a Zenbyt?

A szürkepenész elleni védekezést előrejelzésre alapozva, megelőző jelleggel virágzaskor, **fürtzáródás előtt közvetlenül**, illetve a **zsendülés időszakában** javasolt elvégezni.

A készítmény egy vegetációs időszakban legfeljebb két alkalommal juttatható ki.

A Zenby mellett szól:

- ✓ Magas a hatékonysága
- ✓ Kiváló az esőállósága
- ✓ Hosszú a hatástartama
- ✓ Bor- és csemegezőlőben is alkalmazható

Permetezzen Zenbyvel és mondjon búcsút a szürkepenésznek!

Forgalmazási kategória: III Vásárláshoz és forgalmazáshoz külön engedély nem szükséges. Kövesse a címkén lévő használati utasítást! A Zenby gombaölő permetezőszer azonos a 6300/2839-2/2020. NÉBIH számon engedélyezett Kenja gombaölő permetezőszerrel.

Sokszínű dió

A dió hazánk legjelentősebb csonthéjas gyümölcse. A magyar dió minősége magas, egyes évjáratokban pedig kiemelkedő, ezért az Európai Unió piacain keresett termék. A hazai fajták a versenytársaknál természeteknél korábban érnek, így a hazai gyümölcs igazi réspiaci áru, mivel a nagy konkurens Franciaország és az olcsó kaliforniai import előtt piacra kerül.

A dió ősidők óta honos a Kárpát-medencében. Az eredetileg mocsári növény kedvező élettere a csapadékos, néha elárasztott termőhely, rendkívül vízigényes. A kertben is a félárnyékos, nyirkos helyet kedveli, s mivel tápanyagigényes, trágyázás után terméshosszú hálálja meg azt. Régen a diófa minden kert és udvar elmaradhatatlan része volt. Ma hazánkban a keleti országrészben, főként

Milota környékén vannak kitűnő minőségű termést hozó, nevezetes diófások, de az ország egész területén található remek diótermő helyek, dióültetvények.

Termése felnyíló csonthéjas termés, fellevelekkel összenőtt, zárt kupacsú makk. A termés kőmagját (csontár) húsos termésszal (kopács) veszi körül. A diótermés jellegzetessége, hogy éréskor a húsos termésszal felnyílik és a csontár kihullik belőle.

Kerti tipp

Diólikőr fahéjjal

- 30 dkg zöld dió, 3 db egész fahéj, 8-10 szem szegfűszeg, 30-40 dkg cukor, 1 liter gyümölcspálinka vagy vodka. A felszelelt diót tegyük egy jól zárható dunsztosüvegbe. Adjuk hozzá a fahéjat, a szegfűszeget és a cukrot. Öntsük rá a pálinkát vagy a vodkát. Zárjuk le jól, és rázzuk össze. Tegyük hűvös helyre, és hetente egyszer rázogassuk meg. Hagyjuk szépen érlelődni karácsonyig, majd szűrjük le, és töltsük üvegekbe.

ZÖLD DIÓ A zöld dió gyűjtési ideje az adott évtől függ, de általában június eleje-közepe tájára esik. A lényege, hogy a diók már minél nagyobbak legyenek, de a belsejükben még ne kezdődjön el a héj csontosodása, a dióbél még kocsonyás. A zöld dió csak akkor fogyasztható, ha belül még puha. Ezért vágjunk egyet félbe, mielőtt nekilátnánk a szedésnek. Ha nem akad meg a kés a héjában, csak akkor jó.

Nagyjából 7-10 nap áll rendelkezésre, ameddig a termés nem kezd el becsontosodni. A zöld dió C-vitamin-tartalma igen jelentős, több található benne, mint a narancsban vagy a csipkebogyóban. Emellett vas- és tannintartalma is jelentős. Van benne csersav, fenolok, mustársav, klorogénsav,

Időszakosan megjelenő, országosan terjesztett, ingyenes mezőgazdasági és kertészeti hírlevél. • Kiadó: Press Code Kft. Postacím: 1330 Budapest, Pf. 26 • Felelős szerkesztő: Gippert Bea • Lapszámunk szaktanácsadói: Epres György, Dr. Lammel Kálmán, Dr. Némethy Zsuzsanna, Zsigó György • Szerkesztőségi telefon: (+36) 1 380 92 61 • E-mail: kertihirmondo@kertihirmondo.hu • Irodavezető/hirdetésfelvétel: Szentirmay Andrea (+36) 30 297 64 88 • Tervezőszerkesztő: Sebestyén Zoltán • Fotó: Puskás Böbe • Nyomda: EDS Zrínyi Zrt. 2600 Vác, Nádas utca 8. Felelős vezető: Csontos Csilla vezérigazgató • Bagi Kft. terjesztésében, mezőgazdasági és kertészeti szakboltok, gazdaboltok

protokatechusav, melyek mind gyógyhatással rendelkeznek.

A zöld diónak számos jótékony hatása van: immunerősítő, tisztítja a májat, vértisztító és fertőtlenítő hatása, emellett emésztést segítő, a vérszegénység megelőzésében is segít, valamint levertség és fáradtság esetén is hatásos.

Szedését és átválogatását az optimális hőmérsékleten való áztatás és hosszú érlelés, majd a fűszerek alapos, gondos kiválasztása és végül a bevált recept pontos betartása követi. A zöld dióból különféle borok, esszenciák, likőrök, olajok és lekvárok készülhetnek, de még befőtt is.

Héja határozott, jellegzetes illatú, mely szolgálva gyengének tűnik, de erős lesz a bor vagy az alkohol hatására. Íze csersavas. Ez az izhatás módosítható a hozzáadott cukorral, mely elfedi a dió keserűségét. A keserű íz erősíthető szegfűszeggel vagy borókabogyóval. Az édes íz selymesebb lesz vanília, fahéj, szerecsendió hatására.

SOKRÉTŰ FELHASZNÁLÁS A diófa szinte minden része hasznosítható: kéreg, levél, dióbél (termés), terméshéj, terméskopács (burok). A dió faanyaga kemény és tartós, ami az asztalosok és kézműves faiparosok közkedvelt és keresett nyersanyaga. A diótermés préselt olaja nemcsak kozmetikai célra használható, hanem az egyik legjobb olaj a bőtorápoláshoz, főleg a magas fényű, lakkozott felületek karbantartásánál.

A szárított, majd leforrázott diólevél teáját gyomor- és bélhurut, magas vérnyomás, valamint bélférgesség esetén is ajánlották a régi gyógyszerkönyvek, de vértisztító és étvágygerjesztő hatással is bír. Forrázata alkalmas bőrkiütések gyógyulásának gyorsítására fürdőként, illetve az erős teaforrázat torokgyulladásokor kitűnő gargarizáló szer. Belsőleg nagy mennyiségben fogyasztva mérgezést is okozhat juglontartalma, ezért inkább

Kerti tipp

Dióbor-variációk

- 7 liter asztali vörösbort, 1 liter tömény alkohol, 22 db zöld dió, 1,3 kg cukor. Egy ballonba töltjük a bort, az alkoholt, a cukrot és a négyfelé vágott diókat. Időnként megrázogatjuk – 3-4 hónap múlva hasonlítani fog a portóira. Az érlelés 1-2. hónapjában szűrjük le, úgy érleljük tovább. Végül palackozzuk.
- 5 liter bort, 1 kg cukrot, 1 db lereszelt szerecsendiót, 1 szegfűszeget, 1 rúd vaníliát, 40 db felnegyedelt zöld diót dunsztosüvegbe helyezünk. Szorosan zárjuk le az üveget, és sötét, hűvös helyen tároljuk ötven napig. Kéthetente óvatosan rázogassuk össze. Majd adjunk hozzá 1 liter brandyt, szűrjük le, palackozzuk és sötét, hűvös helyen érleljük hat hónapig.

külsőleg alkalmazva érdemes használni – így biztonságos. A diólevélfürdő simává és rugalmassá teszi a bőrt, csökkenti a viszketést. Pattanásokra, pikkelysömörre, lábizzadásra, köszvényre, fekélyre, szemgyulladásra is jó.

A dióbél kitűnő magnézium- és cinkforrás, de káliumot, vasat, foszfort és kalciumot is nagy mennyiségben tartalmaz. A-, B1-, B2- és B3-, valamint E-vitaminok találhatóak az érett példányokban. A szervezet számára különösen értékesek többszörösen telített zsírsavai. A dióban természetes formában megtalálható omega-3 zsírsav nélkülözhetetlen az egészséges sejtműködéshez. A már érett, csonthéjas diótermés akár egy évig is tárolható hűvös, jól szellőző helyen. Bár a diótörés és -tisztítás időigényes foglalatosság, megéri a fáradozást. A tisztított dió azonban hajlamos az avasodásra, ezért érdemes vászon- vagy papírzacskóban tárolni, és mihamarabb felhasználni, illetve mélyhűtve tárolni.

Gyógyászati célú felhasználása mellett a konyhában is több érdekesség, sós és édes finomság készülhet belőle.

dr. Karacs-Végh Anita

SUMI AGRO

COMBI-PROTEC

dióburok-fúrólégy és cseresznyelegyek
elleni csali technológia

- új technológia a gyümölcslegyek és a muslicák elleni védekezésben
- modern, környezetbarát megoldás
- a Combi-Protec csalianyagot Mospilan 20 SG rovarölő szerrel együtt juttassuk ki
- a kezeléseket az első legyek, muslicák észlelését követően 10-14 naponta kell megismételni

Növénybarát

Méhekre nem
jelölésköteles

Gazdaságos
technológia

COMBI-PROTEC

+

Mospilan®

Sumi Agro. A company of Sumitomo Corporation.

A termékismertető tájékoztató jellegű. A készítmény használata előtt olvassa el figyelmesen az engedélykiratot és a címkét.

Sumi Agro Hungary kft.
H-1016 Budapest, Zsolt utca 4.
Tel.: +36-1/214-6441

info@sumiagro.hu, www.sumiagro.hu

ÚJDONSÁG!

A szőlő és bogyós gyümölcsök

Universalis

gombaölő permetezőszere
amely valamennyi gombabetegség
ellen hatékony.

Envira
UNIVERZÁL
Rovarirtó permet

**KULLANCS, SZÚNYOG, POLOSKA,
MEGOLDÁS AZ ENVIRA!**

www.antix.hu

Egészséges fatörzs, életerős fa

A fák fontos része a törzs, mely kapcsolatot tart fenn a gyökérzet és a lomb között, tartja, rögzíti a fa koronáját, biztosítja a talajból felvett vízben oldott tápanyagnak az asszimilálást végző levelekbe szállítását. Csak az egészséges fatörzs képes biztosítani a fa megfelelő funkcióit, egészséges, hosszú életét.

A fatörzset kívülről a fakéreg borítja. Az egészséges fának a fakéreg sebektől mentes, folytonos, száraz, mintázata, színe az adott fafajra jellemző. A fakéreg alatt helyezkednek el a szállítóedény-nyalábok, amelyek a talajból felszívott víz és tápanyag továbbszállítását végzik. A kéreg sérülésénél gyakran ezek is roncsolódnak, ezáltal a szállítás lassul vagy megszűnik, ezt követik a lombon megjelenő hervadó, elhaló tünetek.

SEBEK A FATÖRZSÖN A törzs oldalhajtásait minél kisebb sebéssel távolítsuk el a fa nevelése során. A sebek felszínét számos kórokozó fertőzi, ezért annak fertőtlenítése, majd gyors lezárása indokolt. Sebek lezárására a **fasebkezelő készítmények** alkalmasak.

Gyakori súlyos és rejtett sebeket okozhatnak a **damilos fűnyírók**, a nagy sebességű szálak a fakérget szabályosan levágják nagy felületen, néhol mélyen is. Kártételük kétirányú: elvágják a fa szállítóedényeit, csökkentik a fa vízellátását, segítik kiszáradását. A gondozatlan sebek pedig be-

fertőződve a faszövet romlását, a betegség lassú terjedését idézik elő. A fatörzs melletti fű eltakarja, rejtve tartja a kártételt. Megelőzésére fatörzsvédőt indokolt felhelyezni a talajszintre.

Rágsálók, nyulak, szarvasok is megkóstolják a fákat, kártételük különböző mértékű, nem ritkán súlyos következményekkel jár.

Gyakoriak a fatörzsek függőleges irányú, hosszú és mély repedései, ezek a **fagylécek**. A tél végi nappali erős napsütés által kiváltott felmelegedés, majd az azt követő éjszakai fokozott lehűlés okozza. A fatörzsek meszelése segít a megelőzésében.

A fákon keletkezett kéreghiány nagysága, alakja befolyásolja a károsítás súlyosságát. A körbeérrő, gyűrű alakú fakéreghiány, ami lehet keskeny is, a fa kiszáradását okozza. Részleges hiány esetén a megmaradt víz- és tápanyagszállító szervek próbálják pótolni a kiesők (elvágottak) munkáját, több-kevesebb sikerrel.

A FATÖRZSBEN ÉLŐ KÁROSÍTÓK A fatörzsön megjelenő **vékony kéregrepedések** azt jelzik, hogy az adott helyen a kéreg alatt elváltozás található: rovarok élhetnek ott, és kórokozók előidézte elhalt, beteg szövetek is. A kéregrészeket éles eszközzel le kell fejteni, és alatta a faszövetben található elváltozásokat is ki kell tisztítani. A sebeket minden esetben fertőtleníteni, majd légmentesen lezárni indokolt. Ezzel tudjuk a továbbterjedését megelőzni.

Fatörzsvédő

Fagy okozta repedés

Szűkártétel almafán

Kerti tipp

A fatörzs védelme a facsetete vásárlásával, annak kiválasztásával kezdődik. Csak ép, sima kérgű, sebektől, elváltozásoktól mentes fát válasszunk, ugyanis azok a fatörzs növekedésével nőnek, nem tűnnek el.

Sokféle rovar él, károsít a **fatörzsekben**, lárváik fejlődése gyakran több évig tart. Növekedésük alatt a faszövetben hosszú, kanyargós járatokat rágnak, ürülékük a kéroen rágott lyukon keresztül kiszóródik a szabadba. A nyílások és a fatörzs melletti morzsalékos ürülékhalom alapján lehet észlelni gyakran rejtett kártételüket. Felsorolásukra és jellemzésükre jelen keretek nem adnak lehetőséget, de a leggyakoribbakat megemlítem.

A kéroen észlelt **lyuk alakja** utal a bogár, rovar rendszertani csoportjára. Kerek, kör alakú kibújó nyílásokat képeznek a szúbogarak, ezek általában kicsik. Szintén kör alakú lyukon másznak ki a cincérek, a farontó lepkék, míg a lapos, D betűt formázó nyílások a díszbogarakra jellemzőek. A rovar mérete határozza meg a nyílás nagyságát: nagy lárváknak nagy nyílásaik vannak, hogy ki is férjenek onnan.

Farontó lepkefajok

Az egyik legnagyobb méretű lárvája a **nagy farontó lepkének** (*Cossus cossus*) van. Minden fát (díszfát, gyümölcsfát) egyaránt megfertőz, lárvái 3-5 évig is fejlődnek, és kártételük súlyosságát fokozza, hogy általában csoportosan fordulnak elő, nem egyesével. **Fatörzsben és vastag vágágakban** találhatóak. Jelenlétüket a harkályok hasznos tevékenysége jel-

Bronzbogár

zi, ahol kopogtatással észlelik, a fatestből kihúzzák lárváikat, mentesítik a fát, közben csőrükkel alaposan felvésik a faszövetet is.

A **kis farontó lepke** (*Zeuzera pyrina*) a fiatal facsetetek vékony, 2-3 cm-es törzsét, ágakat, vesszőket fertőz. Gyümölcsfákon (alma) és díszfákon is előfordul kártétele. Elhervad az ág vagy törzs, és eltörik. Ekkor válik láthatóvá a benne élő sárga színű, fekete pettyes lárvá.

Mindkettő ellen kapható szexferomoncsapda, melynek segítségével jelenlétük, rajzásuk nyomon követhető, és a lepkék rajzása idején a hatékony permetezés elvégezhető. A fakéregre lerakott petékből kikelő lárvák gyorsan berágják magukat, azután már a kémiai védekezés nem hatékony ellenük. A fa belsejében élő lárvák ellen egyedileg, a rovar járatát követő dróttal végzett hatástalanítási módszer vált be.

A díszbogarakhoz tartozó **bronzbogár** (*Aurigena lugubris*, *Perotis lugubris*) fiatal gyümölcsfacseteteken és idős fákon is előfordul. Április végén jelennek meg a 2-2,5 cm hosszú bronzos színű bogarak, előbb csak a leveleket rágják, majd a törzs tövébe, a gyökérnyakba hatoló lárvák rágása következtében a fa legyengül, elhal. Lárvaí nehezen észlelhetők.

Nagy farontó lepke lárvája

Cincérlárvá

Kéregmoly

Mézgakiválás

Dió baktériumos kéregrák

A **cincérek** közül is számos faj él fatörzsekben, lárváik sokszor tömegesen telepednek meg. Rejtett életmódjuk miatt jelenlétükről késve szoktunk tudomást szerezni. Ebben segítségünkre lehet a kifejlett bogarak megjelenése a helyszínen. A problémát nehezíti, hogy sok fában élő védett cincérfaj is él hazánkban.

A legyengült fákban szoktak felszaporodni, majd kihalásukat okozzák a **szűbogarak**. Szabályos kör alakú, 1-3 mm átmérőjű lyukakon rágják ki magukat a kifejlett bogarak, erről biztonsággal felismerhetők.

Csonthéjas gyümölcsfák (*Prunus spp.*) és díszfák törzsén, a kéreg alatt élnek a **kéregmoly** lárvái, a lárvák ürülékéről és a kéreg alatt található néhány mm-es lárváiról ismerhetők fel. A fertőzött fák elhalását okozzák. Kéregmolyra kifejlesztett feromoncsapdák is kaphatók, forgalomban vannak.

A felsorolt kártevők közül a törzsön, ágon pihenő imágók, kifejlett alakok ellen lehet csak kémiai úton védekezni, a **rágó kártevők ellen** ajánlott **rovarölő szerekkel**. A beavatkozás hatékonysága azon múlik, hogy sikerül-e a rovar rajzásának idejét

Fatörzs gombafertőzése, kérgen repedt lemezű gombával

megtalálni. Többszöri permetezés is szükséges lehet. Amint a lárvák a fába berágták magukat, benn élnek, nőnek, kémiai védelmi eljárás nincs ellenük.

A fa belsejében élő, fejlődő rovarok közvetve is okoznak kárt a fákknak: testükre tapadva **kórokozókat terjesztenek**. A legtöbb lárvafajnál ismertek azok a gombafajok, melyek terjedéséért felelősek, és emiatt együttes károsításuk súlyossá válik. A faszövet gombafertőzését barnásan elszíneződő foltok jelzik.

A FATÖRZSÖN MEGJELENŐ VÁLADÉKOK Talán a legismertebbek a csonthéjas fafajok kérgén képződő **mézgakiválások**. A mézga mindig sebészek nyomán keletkezik, ahol megjelenik, ott rovar vagy kórokozó él a fakéreg alatt. Az idei tavasz a monília betegségekről, elhalásokról és az azok nyomán megjelenő mézgakiválásokról szól. Mivel a mézga következmény, ellene nem, csupán a kiváltó ok ellen lehet tenni. A kéreg alatti elszíneződött szöveteket ki kell vágni, és a hagyományos sebkezelést kell alkalmazni.

Megjelentek a baktériumos **kéregrák betegségek** hazánkban is, dión és díszfákon írták le. Jellemzően a fatörzsön található repedésekhez, sebekhez kötöttek, és nedves körülmények kedveznek a fellépésüknek.

Diófákon a tavaszi nedvkeringés megindulásával, sebekből indulóan szokott kialakulni **sárga színű**, habos, sűrű **folyás**. Találós magyar elnevezést nem találtam rá. Riasztó jelenség, bár nem károsítja a fát. A kifolyó nedvben felszaporodó sárga színanyagot termelő élesztőgomba adja meg jellegzetes narancssárga színét.

Dr. Némethy Zsuzsanna

A zöld mesterek

A ganajtúrófélék családjába tartozó aranyos rózsabogarat (*Cetonia aurata*) nem nehéz felismerni, mivel igazán jellegzetes a külseje. A kifejlett alakja károsít, alkalmi kártevőnek tekinthető, mivel a gyümölcsfák virágzatának bibéjét, porzóit, szirmai eszi, kirágja, így azokból a virágokból nem fejlődhet már termés.

Fémesen zöld, fényes fedőszárnyain jellegzetes fehér mintázat látható, és teste alul rézvörös színű. „Tarkóján” a tor és a potroh találkozásánál háromszög alakú alakzat található, mely fontos jel a más hasonló nagyságú és színű bogaraktól való megkülönböztetésben. Teste kb. 2 cm hosszú, zömök, azonban viszonylag nagy sebességgel és meglepő eleganciával képes repülni, mert fedőszárnyait nem nyitja fel.

A RÓZSABOGÁR LÁRVÁI A kifejlett bogár a rózsabokrokra, a virágszirmok közé bújva érzi magát a legjobban. A gyümölcsfélék (pl. őszibarack, kajszibarack) érőben lévő termését is gyakran tömegesen megrágja, és az okozott seb következtében a moniliás rothadás szokta a gyümölcsöt megtámadni. **FONTOS!** A rózsabogár lárvái korhadéklakók, a komposzt alkotóelemeinek lebontási folyamatában vesznek részt, itt fejlődnek, majd május-júniusban bújnak elő a kifejlett bogarak. A komposztkészítés során felszaporodhatnak a rózsabogarak, mivel a komposztba rakják tojásaikat és ott a fejlődésükhöz minden kedvező életfeltételt megtalálnak.

A komposzt átrostálásával a lárvák eltávolíthatók. A kifejlett lárvák 2–4 cm nagyok, C alakúak,

Aranyos rózsabogár

csontszínűek, testük erős, ráncos, szőrös, fejük, lábaik aprók, és amikor a komposzt mozog, élénk mozgásba kezdenek, feltűnőek és könnyen észrevehetők. Két évig fejlődnek, június-júliusban bebábozódnak, majd a bából már ősszel kikelhet a kifejlett bogár, de jellemzően tavasszal bújnak csak elő nagy számban, amikor a párázásra is sor kerül. A párázást követően a nőstény bomlásban lévő, korhadó szerves anyagokra rakja le a petéit, majd elpusztul.

Jó tudni!

A rózsabogarak a leveleket nem rágják meg. Léteznek viszont hasonló méretű és zöld színű cserebogárfajok: zöld cserebogár, kunsági zöld cserebogár, melyek a gyümölcsfák leveleit fogyasztják, nagy tömegben, rajokban szállnak a fákra és feltűnő gyorsasággal „csipkésre” rágják a leveleket, és pusztán ajándékba a levélereket hagyják meg.

Kerti tipp

Az aranyos rózsabogarat vonzza a kék szín, tehát virágzások és a barackfélék érésakor érdemes kék színű, erjedő gyümölcslével feltöltött tálkákat kihelyezni, melyekkel számos egyedat össze lehet fogni.

ZÖLD CSEREBOGÁR A közönséges rózsabogárhoz hasonló, de a zöld cserebogár háta nem sima, hanem domború. A zöld cserebogár hazánkban a homokos területek lakója, jelenleg ez az egyik legnagyobb kártételű faj Magyarországon. A zöld cserebogarak tojásaikat a talajba rakják le, majd 3 évig a talajban fejlődnek a lárvák, eleinte csak a humuszt eszik, később a növények gyökereit károsítják. A pajorok a talajban telelnek át, június második felében és júliusban rajzanak ki.

VÉDEKEZÉS A rajzaskori rágáskártétele nehezen megakadályozható, mert általában későn vesszük észre. A fán bármilyen eszközzel gyérítsük a rajzó cserebogarakat, például mechanikailag: rázással, erős vízszaggal, összeszedéssel. Elsődleges a cél a rágáskár olyan mértékű csökkentése, amelyet a fa képes túlélni.

Biológiailag is védekezhetünk feromoncsapdákkal, vagy nem olajos rovarölökkel. A pajorok láthatatlan kártétele sokkal nagyobb kihívás.

Mindkét bogárfajra kifejlesztettek és kereskedelmi forgalomban is kaphatók feromoncsapdák. Használatukkal a bogarak rajzása nyomon követhető, párhuzamosan a bogarak egyedszámát is csökkentik, illetve időzíthetjük a vegyszeres védekezés időpontját is. Vegyi védekezésben a

Zöld cserebogár

deltametrin, lambda-cihalotrin, acetamiprid hatóanyag-tartalmú rovarölő szereket lehet alkalmazni.

A felkészült mezőgazdasági boltok várják Önöket a védekezéshez szükséges termékekkel, szaknácsokkal.

Bors Anita

ZÖLDSÉG

Édesburgonya a kiskertben

Az édesburgonya, más néven batáta népszerűsége az elmúlt években folyamatosan növekszik, a jól ismert, hagyományos burgonya egyik egészséges alternatívájaként egyre többen fogyasztják, és sokan még a kiskerti termesztésével megpróbálkoznak.

A két faj egyébként nem áll rokonságban egymással, mind a termesztésük, mind a beltartalmi jellemzőik nagyon különbözőek. Az édesburgonya szaporítóanyagát otthon, mi magunk is elő tudjuk állítani. A növénynek nemcsak a jellegzetesen édes gumója, hanem a levele is ehető. A fiatal levelek (amelyek általában zöldek, de a lila gumójú fajtáknál a levélereken is megjelenhet a lilás szín) salátaként fogyaszthatók. A gumók A- és C-vitaminban gazdagok.

FAJTATÍPUSOK Ma már számos változata kapható az édesburgonyának. A leggyakrabban előforduló, népszerű, barna héjú és narancssárga húsú

fajták jellegzetes, édeskés ízűek, főzésre, sütésre is egyaránt alkalmasak. Manapság egyre több helyen lehet kapni lila héjú és húsú gumókat is, ezek magasabb antioxidáns-tartalommal jellemezhetők. Színüket általában megőrzi a feldolgozás során, így kiválóan alkalmasak az ételek színesítésére, választékbővítésre. Érdekességként meg lehet próbálni a burgonyára megtévesztésig hasonlító, barna héjú és fehér gumójú fajtákkal is. Utóbbiak jellemzően kevésbé édesek, és inkább sütésre alkalmasak.

Két új alkotó a palettán

Örökzöld
Mélyebb tónusokért!

Balkon
A színekavalkádért!

A Wuxal® Super Örökzöld speciális nitrogéntúlsúlyos összetételétől a kezelt növények még zöldébbek és dúsabbak, a magasabb mikroelemtartalom miatt hajtásaik, termései pedig még színesebbek lesznek.

Keresse gazdabolti partnereinknél a Wuxal® Super új variánsait, és fesse színesebbre velük kertjét!

A Wuxal® Super Balkon speciális összetétele, a hozzáadott kálium még több virágot, az emelt mikroelemtartalom pedig még színesebb virágzuhatagot eredményez.

Kwizda
Garden
Kertre tervezve

www.kwizdagarden.hu

Kerti tipp

A batáta egyes fajtáit, főleg a lilás, bordós levelűeket dísznövényként alkalmazhatjuk, dézsába ültetve jól mutatnak. Az édesburgonya fehér alapon lilával díszített virága egyébként nagyon hasonlít a hajnalkáéra.

SZAPORÍTÁS Érdekes, hogy míg a burgonyánál mindig is a gumót használtuk szaporításhoz, az édesburgonya több ezer éves termesztése során és napjainkban is a hajtásról történő szaporítás alkalmazzuk. Vetőmagját ezért ne keressük a boltokban, helyette használjuk nyugodtan az üzletekben, piacon vásárolt gumót, és készítsünk magunk palántát a termesztéshez.

A palánták neveléséhez szobahőmérséklet szükséges. Az egészséges, sérülésmentes gumókat helyezzük virágfölddel, vagy még inkább palántanevelő földdel töltött cserépbe. A talajtartsuk mindig nedvesen, így a hajtások (gumónként 3–5 db) 6 hét alatt kifejlődnek. A hajtásokat ekkor törjük le az anyagumóról, és tegyük vízbe, hogy kigyökerezzenek. Ez közel egy hónapot vesz igénybe, így könnyen tudjuk a tervezett ültetési időhöz kalkulálni a palántanevelést. A hajtásokat el lehet dugtatni gyökereztetés nélkül is, de ez a technológia lassú fejlődést eredményez, és csökkentheti a gumók minőségét.

TERMESZTÉS Az édesburgonya termesztéséhez sok helyre van szükség, mivel az 50–400 cm-es hajtások elterülnek a talajon, sőt, a nóduszokban még le is gyökereznek. A kertben olyan helyet válasszunk neki, ahol bőven van hely a növekedéséhez. Az ágyás napos fekvésű legyen, és öntözhető.

Ültetés előtt alapos talajlazításra van szükség, hogy a nagy méretű gyökérzet jól fejlődhessen. Célszerű egy alacsony, 15–20 cm magas, 30–40 cm széles bakhátat kialakítani ültetés előtt, amely nagyban meg fogja könnyíteni a munkánkat a gumók felszedésekor. A sorok (avagy a bakhátak középvonalai) 1 m távolságra kerüljenek egymástól. A sorközöket letakarhatjuk fóliával, vagy valamilyen természetes mulccsal is, így nem lesz gondunk a gyomirtással, és a talaj sem szárad ki olyan gyorsan. A palántákat a sorokon belül 30–40 cm-re ültessük.

Az édesburgonya a fagyot egyáltalán nem viseli el, ezért május közepe előtt ne ültessük. Bármennyire is nyáriasnak tűnik az idő áprilisban napközben, az ültetési időszakban az éjszakai hideg (10 °C alatti hőmérséklet) jelentősen visszaveti a növények fejlődését. Mivel a gumók kifejlődéséhez kb. 100 napra van szükség, ha június közepéig elültetjük a palántákat, még beleférünk az idénybe, és szedhetjük szeptemberben.

Számolni kell vele, hogy az édesburgonya vízigenyes faj, ezért hazánkban mindenképpen szükséges öntözni. Főként az ültetést követő 50–60. nap körüli időszak a kritikus, ugyanis ekkor indul a gumók képződése. Később arra is figyelni kell, hogy ne álljon pangó víz a területen, mert az a gyarapodó gumók rothadásához vezethet.

Az ápolási munkák közül kiemelendő a gyomirtás, amelyre abban az esetben lehet szükség, ha nem alkalmazunk talajtakarást, de ebben az esetben is csak a tenyészidőszak elején, amikor a lombzat még nem borítja és árnyékolja a talajt.

Szeptembertől kezdhetjük a gumók felszedését. Ugyanolyan módszert célszerű alkalmazni, mint a burgonyánál, tehát ásóval, vagy még inkább ásóvillával mélyen kell a tövek alá nyúlni. Fontos, hogy betárolás előtt alaposan válogassuk át a gumókat, és vegyük ki a sérült, foltos gyökereket, mert ezek romlékonyak, és minél előbb felhasználandók.

dr. Szabó Anna

Karate Zeon: a KÁRTEVŐK ELLENI HARC művésze

Legyen valaki gazdálkodó, kistermelő vagy hobbikertész, mindig szembesül azzal a problémával, hogy miként védje meg földjét, kertjét, növényeit a kártevőktől. A felszaporodott rovarok nagymértékben károsíthatják növényeinket rágással-szívogatással. Ha nem védekezünk ellenük időben, akkor nemcsak esztétikai problémát okozhatnak növényeinken, hanem komoly gazdasági kárt is, ráadásul az addig befektetett munkánk is odavész. Termésünk megmentése érdekében szívesen látnánk a fegyvertárban olyan hatékony készítményt, amelyik sokféle növénykultúrában, sokféle rovarkártevő ellen hatékony. A Syngenta Kft. ilyen készítménye a Karate Zeon 5 CS.

A **Karate Zeon 5 CS** folyékony rovarölő szer. Hatóanyaga mikrokapszulázott lambda-cihalotrin, ami a piretroid-inszekticid csoportba tartozik.

Hatásmódja: a permetlé áthatol a rovarok bőrszövetén és gyors ölü-taglózó hatást fejt ki. Kártevők és növényi kultúrák széles körében felhasználható pl. gabonafélékben, almástermésűekben, csonthéjasokban, zöldségfélékben, kerti bogysokban, gyógy- és fűszernövényekben stb.

A Karate Zeon keverhető a Syngenta Kft. egyéb növényvédő szereivel, ez egyszerűsíti a permetezést és megkönnyíti a kertgondozást is. Az adagolási szabályok és normák betartása mellett a készítmény nem fitotoxikus.

Az egyedí mikrokapszulázott formulációjának köszönhetően védőhatása többszöröse a többi piretroidnak.

JÓ TUDNI!

- *Inszekticidok: rovarkártevők ellen kifejlesztett készítmények a növények védelmére.*
- *Amerikai kutatók véleménye szerint 2050-re bolygónk össztermésének több mint 50%-át fogják megsemmisíteni a kártevők.*
- *Fitotoxikusság: a növényekre gyakorolt mérgező hatás, amely a levelek összesodródásával vagy pirosodásával, égéssel, néha akár fiatal példányok pusztulásával is járhat.*

syngenta

Melyek a Karate Zeon 5 CS alapvető előnyei?

- A mikrokapszulázási technológiának köszönhetően a Karate Zeon védőképessége a kezelés után hosszú ideig fennmarad.
- A Karate Zeon kipermetezve erős kezdeti hatást mutat, ami már az első napokban megfigyelhető. Ezzel lehetőséget teremt a termés megőrzésére, vagy növényeink sértetlen állapotban tartására, ami fontos, hiszen a sérülések-rágások-szívogatások a gombafertőzések nyitott kapui.
- A Karate Zeon készítmény riasztó (repellens) hatással is rendelkezik, képes meggátolni a rovarok ismételt megtelepedését a növényen. Ezzel megnyújtja a készítmény aktivitásának időtartamát is, csökkentve a szükséges permetezések számát a kertben.
- Egy készítmény használható a növényi kultúrák széles körében szívó és rágó kártevők ellen egyaránt.

A Karate Zeon 5 CS a következő növénykultúrákban engedélyezett:

- bogyósok (földieper, málna, ribizli, egres)
- zöldségek (uborka, paprika, tökfélék, dinnyék, káposztafélék stb.)
- szőlő
- gyümölcsök (csonthéjas és almatermésűek)
- héjasok (mandula, dió)
- zöldfűszerek

ADAGOLÁS: A készítmény alkalmazása előtt olvassa el a helyes dozírozásra vonatkozó címkeszöveget!

JÓ TUDNI!

- *A klímaváltozás, az aktív kereskedelem, a növényegészségügyi karantén szabályok megszegése a rovarkártevők kontrollálhatatlan elterjedéséhez vezet. Nem régi példa a puzpángmoly behurcolása Oroszország, Belorusszia és Ukrajna területére. A zöldfelületek bővítésére, valamint a Szocsiban az olimpiai parkhoz importált buxusokkal bekerült a kártevő is.*
- *Még Nagy Sándor katonái használták megszártott kamillavirágokat a rovarok elleni küzdelemben. Eppen egyes kamillavirágokban található anyagok alapján szintetizálták azokat a modern piretroidokat, amelyek közé a Karate Zeon készítmény is tartozik.*

A **Karate Zeon 5 CS** nagy hatékonyságú, kipróbált készítmény, amely a kijuttatási szabályok betartásával biztonságosan használható kultúr-növényeink széles körében a kártevők egész sora ellen.

A Karate Zeon kertünk megbízható védelme!

Galagonya keletről, nyugatról

A galagonya hangzatos nevű növény, melyet gyermekmondókák is megénekelnek, de Weöres Sándor sorai is emlékeztetnek: „Őszi éjjel izzik a galagonya, izzik a galagonya ruhája”. Az izzás természetesen a viritó piros bogyótermésre vonatkozik, mely a borongós őszi estéken csakugyan ezt a képzetet keltheti, de ne szaladjunk ennyire előre az időben, hiszen a galagonyának jelenleg más aktualitásai vannak, ráadásul érdemes a galagonyák tágabb körével is röviden megismerkedni!

TARTÁSA EGYSZERŰ A galagonya a rózsákkal áll rokoni kapcsolatban, megjelenésében némileg hasonló a csipkebogyóhoz, ami nem meglepő, hiszen utóbbi növény is a rózsafélék közé sorolható. A hasonlóságok nem érnek itt véget, a galagonyabogyók is rendelkeznek gyógyhatással, a népi gyógyászatban szíverősítőként ismeretesek, emellett A-, C- és E-vitaminban gazdagok. A termés ráadásul izletes és tápláló, az üres gyomrot egy marék bogyó hamar eltelti. A levelek is hasznosíthatók, melyekből tea készíthető, ami pedig kevésbé ismert, hogy a virágbimbók főzelék-alapanyagként szolgálnak. A galagonya roppant fajtagazdag növény, megjelenését tekintve is változatos: lehet fa formájú vagy bokrosodó, de magassága jellemzően nem haladja meg a 4-5 métert. Kerti tartása egyszerű, nevelése kezdő hobbistáknak sem jelent kihívást.

Kerti tipp

A kínai galagonya bogyóinak eltarthatósága igen jó, hűtőben tárolva akár 2-3 hónapig is frissek maradnak, így még a tél vége felé is lehet szemezgetni belőlük.

KÍNAI GALAGONYA Nálunk még kevésbé elterjedt a kínai vagy szárnyalt levelű galagonya, noha nemcsak díszfaként tetszetős, hanem ehető, számos jótékony hatással bíró, ízletes és többféleképpen felhasználható – a hazai fajoknál lényegesen nagyobb – terméseket érlel, akár 5-10 kg-ot is. Eredeti élőhelye Északkelet-Ázsia, ahol folyópartokon, sziklás lejtőkön, cserjés társulásokban őshonos. Többféle fajtát különböztetünk meg, hármát a Corvinus Egyetem professzora, Dr. Hrotkó Károly hozott hazánkba Kínából 1994-ben. Ezek a 'Bíbor', a 'Karmazsin' és a 'Korall', melyek nagy előnye, hogy tövistelenek.

KÜLÖNLEGES ÉS ÍZLETES A kínai galagonya kevés gondozást igényel, s mivel betegségekkel, kártevőkkel sem igazán kell számolni, biotermesztésre is kiválóan alkalmas. A különlegességre vágó, de még tapasztalatlanabb kertbarátoknak is bátran ajánlható. Jellemzően 3-5 méter magasra nő meg, emiatt kis méretű kertekben is jól elfér. Lombozata 5-13 cm hosszú, mélyen szeldelt levelekből áll,

melyek fényesek, kékeszöld árnyalatúak, ősszel sárgára színeződnek. Fehér virágai április-májusban bogernyőben nyílnak. A termésérés ideje az őszi, október folyamán szüretelhetőek a gömbölyded, piros, fényes, 2,5-3,5 centiméter átmérőjű, fajtától függően erősebben vagy kevésbé fanyar ízvilágú bogyók. Nemcsak vitaminokban gazdagok, de pektin- és ásványianyag-tartalmuk is magas, jelentős mennyiségben tartalmaznak flavonoidokat, melyek antioxidáns hatásuknak köszönhetően erősítik az immunrendszert, védik a szív- és érrendszert. Fogyaszthatóak nyersen is, de főzve, sütvé és aszalva is. Ízletes szörp, lekvár, befőtt szintén készülhet belőlük.

A kínai galagonya ültetése konténeres kiszérelésben az év bármely fagymentes szakaszában elvégezhető, vagyis kora tavasztól késő őszig, de ha nem fagyott a talaj, akár télen is lehet telepíteni. Napos helyet válasszunk neki, árnyékban ugyanis kevesebb és gyengébb minőségű termést hoz. Talajban nem válogató, de a laza szerkezetű, jó víz-elvezetésű, átlagos tápanyag-ellátottságú, nedves talajokat kedveli a leginkább. Viszonylag jó szárazságtűrő, de a rendszeres öntözést meghálálja, a pangó víztől azonban óvjuk, ezért is ajánlott kerülni a kötött, rosszabb vízgazdálkodású talajtípusokat. Metszéssel jól alakítható, méretre igazítható, jó város- és települések belső részeit is ültethető, akár még utcáfronti növényként is!

Remek választás, ha megjelenésében mutatós, ugyanakkor ehető, az egészségre pozitív hatású gyümölcsű dísznövényt szeretne, ami szoliterként, csoportosan vagy más cserjékkel, élőlökkel társítva is dísz lehet a kertnek!

Megyeri Szabolcs

Fókuszban a zöldmunkák

Elérkeztünk a szőlőültetvények intenzív zöldmunkáinak időszakához. A korábban hullott, viszonylag jelentős mennyiségű csapadék és a növekvő hőmérséklet viszonylag intenzív hajtásnövekedést idéz elő, így a szőlészek számára fontos, hogy időben el tudják végezni a szükséges beavatkozásokat.

A TÖRZSTISZTÍTÁS az év első zöldmunkája a szőlő esetében. Évi egy alkalom általában nem elégséges, ugyanis a törzson évente többször is megjelenhetnek vízajtások, amelyeket célszerű fiatal, néhány centiméteres hosszukban eltávolítani a tőkenyákról és a tőketörzsről. Olyan idősebb tőkénél azonban, amelyknél az egyes elágazások, pl. kordonkarok hiányoznak, a törzs csúcsi részén szükséges meghagyni olyan hajtásokat, amelyekből a következő szezonban majd vesszőket tudunk lekötöni.

Amennyiben az ültetvényben vegyszeres gyomirtást alkalmazunk, a törzstisztítást minél előbb végezzük el, ellenkező esetben a gyomirtó szerek a növényben kárt okozhatnak. Kísüzemekben a törzstisztítás kézzel történik, nagyobb üzemek számára azonban olyan gépeket terveztek, amelyek a traktorra felszerelve mechanikusan dörzsölik le, esetleg vegyszeresen perzselik meg a törzson megjelent, szükségtelen hajtásokat.

A HAJTÁSVÁLOGATÁS a következő lépés, amit el kell végeznünk a tőke elágazásain, termőalapjain, a csapok és szálvesszők rügyeiből fejlődött hajtásokat kell válogatnunk. Fontos felismernünk, hogy elsődleges hajtásokról, mellékrügyek hajtásairól,

esetleg az alapi rügyek hajtásairól van szó, mivel ezek eltérő termékenységűek. Minden rügyből maximálisan egy termőhajtás meghagyása indokolt. Amennyiben egy pontból több ikerhajtás is képződik, a kedvezőtlenebb helyzetűeket távolítsuk el ezek közül.

A hajtásválogatás optimális időpontja május közepére-végére tehető. Meg kell várnunk azt a stádiumot, amikor valamennyi hajtáson jól láthatók a virágzatkezdemények, ehhez pedig szükséges, hogy a hajtásoknak már a legelső kacsái is kialakuljanak, a kacsok felett már újabb virágzatok ugyanis nem képződnek. A legszerencsésebb tehát az, ha kb. 20-25 cm-es hosszúságnál minél előbb leválogatjuk a zsúfoltságot okozó hajtásokat, az ikerhajtások egyikét (1. kép), a meddőhajtásokat, az alapi rügyek hajtásait, ezzel beszabályozva a szőlő kedvező lombozati mikroklímáját. Mindezeket megtartva, tőkénként némileg eltérő számú hajtásból álló, de szellős lombzat fog kialakulni (2. kép).

A HAJTÁSOK RÖGZÍTÉSE, IGAZÍTÁSA a következő beavatkozás. Hagyományos tőkeformákon (fejművelés, bakművelés) a hajtásokat még a karókhöz kötötték, napjainkban viszont huzalos támrendszer mellett a huzalok közé történő rögzítés lehet a megoldás. Meg kell várnunk azt a hajtáshosszt, ami már könnyen rögzíthető, a túl késői beavatkozás azonban gyakran a hajtások eltörését okozhatja.

1. kép: Mindig a kedvezőbb helyzetű ikerhajtásokat hagyjuk meg

Kerti tipp

Semmi esetre se várjuk meg, hogy méteres hosszúságú hajtásokat kelljen rögzíteni, ez ugyanis rendkívül időigényes és sok veszteség is előfordulhat.

2. kép: Hajtásválogatással szellős, egyenletes kialakítású lombzatot képezhető

3. kép: A visszahajló hajtásokat kézi eszközökkel is csonkázhatjuk

Amikor a hajtások a huzalokon már jelentősen túlnőnek és visszahajlanak, így azok már önárnyékolást okoznak, feltétlenül el kell végezni a visszavágásukat, amely beavatkozást a szőlészek csonkázásként ismerik. A korai csonkázás kedvezőtlen hatással lesz a szőlő termésének, vesszőinek beérése szempontjából, így mindenképpen csak akkor hajtjuk végre a csonkázást, amikor a hajtások minimum 20–25 centiméterrel már túlnövik a felső huzalok szintjét (3. kép).

A hajtások visszavágását követően számítani kell arra, hogy másodrendű hajtások (hónaljajtások) fognak egyre nagyobb számban megjelenni. Fontos tudni, hogy a hónaljajtások jelentőséggel bírnak a növény életében, így szűkségünk van az általuk képezett lombfelületre is. Az alsó helyzetű, túlzottan megerősödött és árnyékoló hónaljajtásokat esetleg szükséges lehet visszavágni, vagy részben eltávolítani.

FÜRTVÁLOGATÁS A zöldmunkák közül abban az esetben javasolt a fürtválogatás végrehajtása, ha látványosan „túltermi magát” a tőke, vagyis a lombfelülethez képest egyes bőtermő, nagy fürtű fajták kimagasló hozamot adnak. Minden évben egyedileg kell elbírálni a fürtválogatás szükségességét. Amennyiben indokolt a beavatkozás, kb. a fürtök 20–30 százalékának eltávolítása lehet célszerű. Lehetőleg a hajtások második vagy harmadik fürtjeit távolítsuk el, az alsó fürtök ugyanis fejlődésükben, érésükben előrébb tartanak (4. kép).

Sok ültetvényben elvégezzük továbbá a levélrítítást, amely során általában a fürtzónában és az érés kezdetén távolítunk el olyan leveleket, amelyek

4. kép: Bő termésű éveken jó eredményt adhat a fürtválogatás

5. kép: A túlzottan mertékű levélrítítás kerüendő

már jelentős élettani szerepet nem töltenek be a növény számára, ugyanakkor kissé árnyékolják az érésben lévő fürtöket. Ne vigyük túlzásba a levélrítítást, amennyiben ugyanis a fény a lombzatba be tud jutni, a félárnyékos fürtzóna beérési feltételei a szőlő számára már megfelelőek (5. kép).

Dr. Barócsi Zoltán – Terjék Lajos

Dicophar®

Gyomirtó permetező szer kultúrgyepra

Folyékony vízoldható
koncentrátum (SL)

MEGVÁSÁROLHATÓ:

0,1 és 0,5 L-es kiszerelésben

A pázsit nyári ápolása

Alapvető fontosságú, hogy olyan típusú fűmagból készüljön a pázsit, ami a kert tulajdonságainak legjobban megfelel. Ez vonatkozik a magvetésre, de a gyepszőnyegre is. Ha van a kertben árnyékos és napos rész is, akkor a napot és árnyékot is tűrő pázsitot kell készíteni.

Ha nagyon száraz, meleg területen van a kert, akkor mediterrán típusú szárazságtűrő magot kell vetni, különben sok gond lesz vele, és nem gyönyörködünk benne, hanem szenvedünk a pázsitunkkal.

A talaj típusa is nagyban befolyásolja a szép pázsit kialakulását. Alapvetően három fő talajtípust különböztethetünk meg, amit bárki meg tud állapítani.

- Homok- vagy homokos talaj,
- vályog,
- agyag- vagy agyagos jellegű talaj.

A homok- vagy homokos talaj sem a vizet, sem a tápanyagokat nem tudja megtartani. A vályog kezelhető a legkönnyebben. Az agyag- vagy agyagos talaj levegőtlen, hideg, és a vizet nagyon erősen megkötí. Ebben a legnehezebb szép pázsitot kialakítani.

Az öntözés mennyiségét a talaj típusához és az időjáráshoz kell hangolni. A homoktalajon gyakrabban, kisebb vizadagokkal célszerű dolgozni. Az agyagos területeken vigyázni kell a túlóntözésre, mert a gyökerek megfulladhatnak. Inkább közepedvesen tartsuk a talajt, illetve a gyökérzónát, ami fű esetében 10-15 cm-t jelent.

Kerti tipp

A pázsit nyírására a fűgyújtós gépek a jobbak, mert nem hagyják ott a nyesedéket, ami idővel levegőtlené teszi a pázsitot. Tavasszal az első nyírást lehet mélyebben, 3 cm-re végezni, de a továbbiakban már 5 cm-re kell állítani a gépet, különben a nyári forróságban kiéghet a gyepp.

A szél, illetve a madarak hordják-viszik a gyommagokat. Ha kétszikű gyomok kelnek a fűben, akkor ún. szelektív gyomirtó szerek permetezéssel ki lehet irtani. Úgy célszerű eljárni, hogy lehetőleg az időszzerű fűnyírás előtt kell kipermetezni a gyomirtó szert, amikor a gyomok (pitypang, tyúkhúr, herefélék, madársóska) lombfelülete nagy. Permetezés után türelmesen várni kell jó pár napot, amikor már látható a gyomirtó szer hatása. Kapható olyan fűmútrágya is, ami egyben kétszikű gyomok elpusztítására is alkalmas. Sajnos, az egyszikű fűből az egyszikű gyomokat nagyon nehéz kiirtani, például a tarackot, a talpas muhart és társait.

Mútrágyák közül tavasszal lehet kicsit „nitrogénesebb” összetételű komplex anyagot használni, ami minden más tápelemet is tartalmaz (nitrogén, foszfor, kálium és mikroelemek). Májustól tanácsosabb áttérni a „káliumosabb” összetételre, és ezt adagolni egészen október végéig. Ezáltal nagyon jó, erős szövetszerkezetű fűvet kapunk, ami jól ellenáll a gombás betegségeknek és a téli fagyoknak is.

Dr. Lammel Kálmánné

Foltos, beteg levelek? Van rá megoldás!

A Zaftra szinte minden zöldségre és dísznövényre alkalmazható gombaölő szer.

Nem csupán gombaölőként fejt ki hatását! Jelentős a növényre gyakorolt zöldítő tulajdonsága is.

Keresse a kedvenc
gazdaboltjában!

Forgalmazási kategória: III Vásárláshoz és forgalmazáshoz külön engedély nem szükséges. Kövesse a címkén lévő használati utasítást! A Zaftra AZT 250 SC azonos a 6300/155-1/2022 NÉBIH számú engedélyezett Amistar gombaölő permetezőszernel.

Kertészeti termékek széles választéka!

Magas szervesanyag tartalmú, kitűnő beltartalmi értékekkel rendelkező virágföldek növényei megfelelő fejlődéséhez.

Tápanyag-utánpótlásra magas makro- és mikroelem tartalmú tápoldatok, táprudak.

Gyepterületek kialakításához kiváló minőségű fűmagok.

Keressen minket bizalommal weboldalunkon, valamint facebook oldalunkon.

www.florimo.hu

facebook.com/florimo.hu

Pajzstetvek a ház körül

A pajzstetvek főként a dísznövények és gyümölcsfák kártevői közé sorolhatók. Váltivarúak, de közülük sok faj képes szűznemzéssel is szaporodni. Három nagyobb csoportot különíthetünk el, a viaszos, a teknős és a kagylós pajzstetveket.

JELLEMZŐIK A viaszos pajzstetveknek a teste szelvényezett, mindegyikük 3 pár lábbal rendelkezik, fehér viasz váladékot képeznek, amiről könnyű felismerni a kártevőt. A teknős pajzstetvek abban különböznek a másik két csoporttól, hogy nőstényeik hátoldala megkeményedik, és védőburkot képez a tojások felett. A kagylós pajzstetvek testét kagyló alakú viasz borítja, mely leemelhető. Mindhárom csoportra jellemző, hogy testük kis méretű (0,5–3 cm), a nőstények szárnyatlanok, általában csak az 1. stádiumú lárvák képesek helyváltoztatásra. A hímek szárnyasak, de rövid életűek, ezért terjeszkedésük elsősorban passzívan történik, szél, rovarok és madarak által, de a legjelentősebb a növényi szaporítóanyaggal történő terjedésük. Azonban vannak olyan gyapjas pajzstetvek, amik a lárva stádium után is, kifejtett alakjukban is képesek a helyváltoztatásra. Ilyenek például a rövid- és hosszúfarkú kócska pajzstetvek, amik elsősorban a szobai dísznövényeken jelentkeznek.

KÁRTÉTELÜK Szívó szájszervükkel a növényi nedveket szívogatják, mellyel a növények gyengülését, a levelek idő előtti lehullását, súlyos esetben a növény pusztulását okozhatják. Ezen kívül mézharmatot ürítenek, melyen korompenész jelenik

meg, ami mellett, hogy esztétikai károkat okoz, a növény asszimilációs képességét is rontja. A pajzstetvek közül több faj vírusvektor.

A pajzstetvek között vannak monofág fajok, mint a leander-pajzstetű, tiszafa-teknőspajzstetű, kecskerágó-kagylópajzstetű, de vannak köztük sok gazdanövénnyel rendelkező fajok is, például a kaliforniai pajzstetű, a közönséges teknős pajzstetű, az perfa-pajzstetű.

ÁLTALÁNOS VÉDEKEZÉS A védekezés szempontjából fontos a mechanikai védekezés, az erősen fertőzött ágak lemetészése, a kéregtisztítás. Emellett érdemes a pajzstetvekre kevésbé fogékony növényfajokat tartani.

A vegyszeres védekezést a lárvaalakban telelő fajok ellen tavaszi olajos lemosó permetezéssel lehet elkezdni, majd nyáron az új nemzedék lárvái ellen felszívódó szerekkel permetezzünk. A petealakban vagy imágóként telelő fajok ellen előrejelzés alapján a lárvakelés idején védekezünk felszívódó szerekkel.

Ujvári Péter

A természet kincsei: Gyűjtsünk bodzavirágot!

A fekete bodza (latin nevén *Sambucus nigra*) Európában évszázadok óta kedvelt és igen nagyra becsült gyógynövény, melynek történetét számos babona és miszticizmus övezi. Már az ókori görögök és rómaiak is ismerték és használták, a középkori pogány Európában pedig varázserőt tulajdonítottak neki. Úgy tartották, nimfák élnek fájában, így az megvéd a gonosz szellemektől és boszorkányoktól. A kelta fanaptárban a 13. hónap megszemélyesítője, a kezdet és vég jelképe.

A hozzá társuló hiedelmek érdekessé tették, de tényleges gyógyhatásai miatt vált igazán fontos és népszerű gyógynövénné. Jelentőségét mutatja, hogy már az első európai füveskönyvekben is szerepelt. Illatos, üde virágait használjuk elsősorban a gyógyászatban, termesei pedig az élelmiszeripar számára szolgáltatnak értékes festőanyagot.

A fekete bodza Európában, így Magyarországon is számos helyen előfordul vadon, degradált erdőkben, akácokban, erdőszéleken, de kiskertekbe is telepítik, valamint gyümölcsstermő ültetvényei is vannak országszerte. Kedveli a nitrogénben gazdag, jó vízelvezetésű talajokat. Sövénynek, dísnövényként is ültethető. Virágai május-júniusban nyílnak, ilyenkor érdemes gyűjtőkörútra indulni, és szedni belőlük egy jó nagy kosárral, hogy akár frissen limonádéként, akár szárítva, teaként élvezhessük zamatát és gyógyhatásait.

Jó tudni!

A fekete bodzát nem szabad összetéveszteni a gyalogbodzával, melynek virágai kellemetlen szagúak, hófehér pártával rendelkeznek, a porzók portokjai pedig lilás színűek. A gyalogbodza cianglikozidokat tartalmaz, ezért nagyon mérgező növény!

KINÉZETE Fásodó szárú lombhullató cserje vagy kis méretű fa. Levelei páratlanul szárnyasan összetettek, 5–9 levélkéből állnak, melyek 5–12 cm hosszúak, fogazott szélűek, illatosak. Halvány, krémszínű, apró virágai lapos, tányérszerű virágzatokban fejlődnek. A virágok nagyon kellemes illatúak, a porzók portokjai sárga színűek.

A fekete bodza termése csonthéjas bogó, mely éretten feketésibolya színű, vékony héjú, festő levű, ragadós. A termések csoportokban lecsüngők, július–szeptemberben érnek.

A BODZAVIRÁG HATÓANYAGAI Az apró virágok számos hatóanyagot tartalmaznak, melyek közül legfontosabbak a flavonoidok (pl. rutin, kvercetin, hiperozid), a nyálkaanyagok, szaponinok, fahéjsavszármazékok, sőt még kevés illóolaj is található bennük. Káliumtartalmuk szintén magas.

A szárított fekete bodzavirág (latinul *Sambuci flos*) fontos, elismert fitoterápiás termék, szerepel a 8. Magyar Gyógyszerkönyvben, és egyéb hivatalos monográfiái is vannak (pl. ESCOP, EMA). Hagyományos növényi gyógyszernek számít, melynek felhasználása a régóta fennálló használaton alapul.

ÉLETTANI HATÁSAI A bodzavirágot hagyományosan légúti megbetegedések kezelésére alkalmazzák, láz és meghűlés esetén. Tudományos

kutatások is alátámasztották hatékonyságát a megfázásos megbetegedések kezdeti tüneteinek enyhítésében, mivel gyulladáscsökkentő, enyhe köptető és antioxidáns hatású. A népgyógyászatban izzasztószerként is számontartják. Állatkísérletekben vízhajtó tulajdonságát igazolták, mely magas káliumtartalmával állhat összefüggésben.

Elsősorban teaként fogyasztjuk, a virágokból forrázatot készítve. Használhatjuk önmagában vagy teakeverékekben, minden formában nagyon izletes. Ajánlott napi adagja 6-15 g szárított virág.

Az élelmiszeripar is kedveli, szörpök, üdítőitalok, cukorkák, dzsemek, zselék alapanyaga, de likőrök és gin ízesítésére is alkalmas. A friss virágokból otthon limonádét készíthetünk, édes túrótöltekekhez keverhetjük, vagy kisüthetjük sűrű, édes palacsintatésztaiba mártva.

GYŰJTÉSE A virágokat a virágzás kezdetén célszerű gyűjteni, amikor a szélső virágok már kinyíltak, a középsők viszont még bimbósak. A teljes virágzatot szedjük, metszőolló segítségével, le-

hetőleg száraz időben, ha ugyanis a virágszirmok vizesek, a szárítás során megbarnulnak. Betakarításkor vigyázzunk, hogy ne tömörítsük a virágokat, óvatosan bánjunk velük, mivel érzékenyek, törékenyek. A betakarított virágzatokat vékony rétegben kiterítve, jól szellőző, meleg, de árnyékos helyen szárítsuk, legfeljebb 35 °C-on. Száradás után az apró virágokat morzsoljuk le a kocsányról, mert a virágtartó szárak értéktelenek, majd tároljuk száraz, hűvös helyen, megakadályozva a visszanedvedesedést. 6-7 kg friss virágból lesz 1 kg szárítottanyag.

Dr. Gosztola Beáta

Switch 62,5 WG
a nagygyű a gombák
elleni védelemben!

 Switch®

syngenta.

Syngenta Kft. • 1117 Budapest, Alíz u. 2. • Telefon: 06 1 488-2200
www.syngenta.hu • info.hungary@syngenta.com • blog.syngenta.hu
f www.facebook.com/syngentaagrarklub i syngenta_magyarorszag

TM

A bosszantó levéltetvek ismét elárasztották növényeiket?

Védekezzen hatékonyan a pajzstetű és levéltetű kártétel ellen a Vektafid® A/E rovarölő szerrel!

A Vektafid® A/E biztonsággal alkalmazható szobanövényeken, a kertben és az üvegházi növényeken is.

Ellenőrzöten nemfitotoxikus, azaz nem okoz növényeiben károsodást (egyedül páfrányféléken ne alkalmazza!)

Azonnal bevethető, nem igényel további hígítást.

A készítményt a pajzstetű, vértetű fajok lárvakelésekor és a levéltetvek (zöld, fekete, narancssárga), atkák, kabócák, üvegházi molytetű, tripszek, hernyók betelepítésekor célszerű azonnal kipermetezni, majd a kezelést pár nap múlva megismételni.

 corax - bioner
biotechnológia

Darázssrajzás idején

Amíg tart a száraz, meleg idő, addig a darazsak egyre töldják a fészkeiket, és szaporodnak. Azért van most szokatlanul sok darázs, mert csak a fagyoktól ritkulnának meg, ami tavaly télen elmaradt.

A környezetünkben előforduló darazsak közül a kecskedarásznak van jelentősége, mivel testfelülete az ételmyszer-látogatók közül mikrobiológiai szempontból a legszennyezettebb.

Hazánkban a leggyakoribb darászfaj a körülbelül 18-20 milliméteres közönséges darázs, vagy más néven kecskedarázs (*Vespula vulgaris*). Ez a faj fordul meg a leggyakrabban a gyümölcs körül, s a lakásba is gyakran berepül. Csípése ugyan fájdalmas, a csípés helye pedig többnyire feldagad, ugyanakkor kevésbé veszélyes – aki nem allergiás, az több százat is képes belőle elviselni. Ezzel szem-

Kecske-darázs (*Vespula vulgaris*)

ben a legveszélyesebb hazai darászfaj, a lódarázs csípéséből akár már öt-tíz is megölhet egy embert.

KECSKEDARÁZS A királynő hossza 20 milliméter, míg a here és a dolgozó 18 milliméteres. A dolgozók, a here és a királynő egyaránt fekete-sárga színűek. A nőstények potroha nagyobb. A két pár hártás szárny gyors repülést tesz lehetővé. A három pár ízelt láb végén karmok vannak, amelyek segítik a kapaszkodásban. Fullánkján (amelyet főleg veszély esetén használ) nincs horog, így többször is bevethető. Két vese alakú, összetett szeme jó látást biztosít. A királynő erős állkapcsát használja, hogy fából rostokat tépjen ki a fészkeképítéshez.

ÉLETMÓD A kecskedarázs társas lény. A királynő 10 hónapig, a herék és a dolgozók 4 hétig élnek. Kizárólag csak a megtermékenyített királynő vészeli át a telet, a többi darázs ősszel elpusztul. Tavasszal, általában áprilisban az áttelet anya 4-6 héten keresztül fészket növényi anyagokból, elsősorban farostból egyedül építi, és lárvái táplálkozásáról is maga gondoskodik. Elsősorban ragadozó életmódot folytat, de húst és gyümölcsöt is szívesen fogyaszt. Fészket a padláson, ablaktokok és fal találkozásánál, a föld alatt vagy a növényzeten (bokrok) alakítja ki.

VÉDEKEZÉS Irtása óvatosságot igényel! Legcél-szerűbb a fészek felkutatása és az abban élő összes darázs egyidejű elpusztítása. Bizonyos esetekben, például földben kialakított fészkekben forró vízzel ölthetők el. Egy-egy darázs speciális csapdával is

Jó tudni!

Gyakori a darázscsípés-allergia

A darázs, a lódarázs csípéskor mérget fecskendez a szervezetbe, és ezzel körülbelül két napig tartó helyi fájdalmat okoz, amelyet legtöbbször bőrpír és duzzanat kísér. Ez utóbbi átmérője akár 5 centiméter is lehet, ez még normális reakciónak számít. Sokaknál a méh- és darázscsípés allergiás reakciót vált ki. A két rovar között keresztallergia igen ritkán fordul elő, azaz aki az egyik rovar csípésére allergiás, az a másikéra legtöbbször nem. A normális és az allergiás reakció közötti alapvető különbség, hogy míg az előbbinél helyi a fájdalom, az utóbbi esetén az egész szervezet részt vesz a válaszreakcióban. Enyhe esetben egész testre kiterjedő viszketés, csalánkiütés jelentkezhet, súlyos allergia esetén viszont szapora szívverés, vérnyomásesés, zavartság, hányás, hasmenés, eszméletvesztés és sokk is kialakulhat.

Lódarázs (*Vespa crabro*)

összegyűjthető. A helyiségbe berepült példányok légtérkezelő aeroszol palackkal ölhetők el.

MEGELŐZÉS Legegyszerűbb lehetősége tavasszal az anya befogása és elpusztítása. Erre a célra olyan csapda alkalmas, amelyből nem tud kimászni. Az élelmiszerek takarással védhetők.

LÓDARÁZS A támadásba lendült lódarazsak elől nincs menekvés. Ha a fészek közelébe tévedt betolakodó az őrszemek néhány csípése után nem áll tovább, akkor a fészekből erősítés érkezik, s előlük nyílt terepen nem lehet elfutni. A 30–40 kilométer/órás sebességgel repülő darazsakkal szemben két lehetőség van: a vízbe ugrás (már ha van a közelben) vagy a mozdulatlanra merevedés, esetleg a földre fekvés. Utóbbi hatékonyságát vizsgálták, s megállapították, hogy kevesebb darázscsípés éri az embert, ha arcát takarva mereven megáll, mint ha futásnak ered.

LÓDARAZSAK FÉSZKE A lódarázs (*Vespa crabro*) az óriás törődarázs után a legnagyobb európai darázs faj, hossza akár 4 centiméter is lehet. Fész-

küket általában faodvakba, féltető alá, padlásra építik, s a közelébe kerülő embert könnyen megtámadhatják. Csipésük azért veszélyesebb, mert mérgük 5 százalék acetil-kolint tartalmaz, amely vegyület az emberben ingerületátvivő anyagként működik. A csípés során a szervezetbe kerülő acetil-kolin hatására nehézlégzés, légzésbénulás, szívproblémák léphetnek fel – vagyis azok számára is veszélyes lehet, akik amúgy nem allergiások a darázscsípésre. A lódarazsak éjszaka is aktívak, és a lámpa köré gyűlhetnek a teraszon, de ilyenkor csak táplálékot gyűjtenek, és a legritkább esetben támadnak emberre.

A darazsak egészen a fagyok beálltáig aktívak, s csak a tartós hideg kezdi el tizedelni őket. A telet csak a már ősszel megtermékenyített fiatal nőtények élik túl, amelyek általában fakéreg alá rejtőznek a hideg elől. A sérülékeny darázsfészkek a tél folyamán többnyire megsemmisül, az áttelelt nőtény így új fészkek építésébe kezd, amelyet aztán a kikelő dolgozók fejeznek be.

ÉRDEKES A darazsak elszaporodása az országban nem egyenletes, már csak azért sem, mert a lódarázs például az erdős területeket szereti, így ahol nincs fa, ott nem is nagyon fordul elő. De hivatalos, pontos adat nincsen arról, mennyivel lehet több a darázs, mint például tavaly. Ugyanis nincsen olyan monitoring vizsgálat, ami ezt tanulmányozná. Érdekesség, hogy míg nálunk a lódarázsra sokan irtandó ellenségként tekintenek, addig Európa egyes északi és nyugati vidékein annyira ritka, hogy védeltséget élvez, és büntetik a rovar, illetve a fészek elpusztítását.

Kerti tipp

Darázscsípés után érdemes gyenge savas oldattal (ecet, citromlé) lemosni a csípés helyét, a duzzanatot pedig hideg borogatással (törülközőbe csomagolt jéggel) csökkenthetjük. A viszketés ellen segítenek az antihisztamin készítmények.

DARÁZSIRTÁS MESTERFOKON

A darázscsípések nemcsak kellemetlenek, hanem akár veszélyesek is lehetnek.

A PROTECT aeroszolos irtószereivel biztonságosan megszüntetheti a darázsfészkeket, a BIOSTOP csapdájával pedig befoghatja a ház körül rekedő példányokat.

A PROTECT darázsirtó aeroszol már nagy kiszerelesben (750 ml) is kapható!

Vízmentés

Ahogy telnek az évek, a tapasztalatok azt mutatják, hogy egyre szárazabb nyarak és telek köszöntenek ránk. Sok helyen a kutak is kiszáradtak a nagy meleg és a fokozott öntözés miatt. Ezúttal a látható víznyerőknek szentelünk néhány szót. Hogyan lehet ezeket a tereptárgyakat nemcsak funkcionálisan, hanem látványban is élvezhetőbbé tenni?

A legegyszerűbb módja a víznyérésnek a kertekben és ereszek alatt felállított csapadéknyerő, vagy a talajszint alatt elhelyezett ciszterna. Ma már barkácsáruházakban és gazdaboltokban lehet kapni díszes, amforaszerű változatokat, amelyet bárhová helyezünk el a kertben, mutatósak. Ezek legtöbbször nagyon strapabíró műanyagból vagy agyagból készülnek, rajtuk tető és műanyag csap. Még mutatósabbá tehetjük köréjük elhelyezett dísznövényekkel, virágágyás közé betelepítve, arra mindig ügyelve, hogy megközelíthetők legyenek. Díszfüvekkel együtt elhelyezve jobban beleillenek a környezetbe, díszítőértékük azonban sokkal nagyobb lesz, így máris dísz tárgyá alakítjuk az amúgy funkcionális jellegű vízgyűjtőt. Másik megoldás lehet, amely némi utómunkát igényel, az olcsóbb, eredetileg nem vízgyűjtésre szánt műanyag hordók elhelyezése. Harsány, kertbe nem illő színük miatt ezeket érdemes eltakarni, aminek számtalan módja létezik. Az ügyeskezők, a kerttel harmonizáló módon megfesthetik, de fával is körbe lehet burkolni,

lambériázni, így még jobban belesimul majd a környezetébe.

Sok vízgyűjtőnek nincs meg az a képessége, hogy leeresztővel vagy túlfolyóval rendelkezzen, így bárhová helyezzük el, érdemes köré kavicságyat készíteni coule kavicsból, hogy egyrészt elvezesse a felesleges kiömlő vizet, másrészt a terasz vagy a ház lábazatára a sarat ne verje fel a kibugogó víz.

Amennyiben az ereszünk nem ér le addig, hogy a vízgyűjtőbe lógjon, egy láncon vagy más egymás utáni, díszes vezetőn keresztül érhetjük el azt, hogy ne szanaszét fröcsögjön a víz, hanem egyenesen a vízgyűjtőnkben érjen véget az útja. A legtöbb esetben láncot használnak erre a célra, de mutatós és különleges kicsi csengők, harangok egymás utáni felfűzése is, így egy-egy nagyobb eső alkalmával még zeneszó is kíséri a víz levezetését. Sokan ózdkodnak ettől a megoldástól, a szunyogokra való hivatkozással, de ezt a problémát egyszerű lefedéssel megoldhatjuk.

Bármelyik megoldást is választjuk, azt már most tartsuk szem előtt, hogy a tél közeledtével a vízgyűjtő edényeinket teljesen le kell eresztetni, hogy a fagy azokat ne tegye tönkre.

Használják ezt a megoldást akár kinti, akár bent növényeik locsolására, hiszen a lágy víztől teljesen másképp viselkednek, meg fogják hálálni ezt a fajta gondoskodást is.

Bujtás Anikó

Effect®

HATÉKONY A ROVAROK ELLEN!

EGYRE TÖBB ROVAROK ÁLTAL TERJESZTETT BETEGSÉG JELENTKEZIK, EZÉRT FELTÉTLENÜL FONTOS A HATÉKONY VÉDELEM BIZTOSÍTÁSA. AZ **EFFECT TERMÉKSALÁD** TERMÉKEI KIVÁLÓ MEGOLDÁST NYÚJTANAK.

HASZNÁLAT 6 M TÁVOLSÁGRÓL

A hatékony védelem eléréséhez használjuk az **EFFECT DARÁZSIRTÓ AEROSZOLT 400 ml vagy 750 ml kizerelésben**. A darázsirtó érintkezéskor hat a rovarokra, használható közvetlenül a darázs-, **illetve lódarászfészkekre** is. A termék gyors és hosszú távú védelmet biztosít.

Biotoll®

100 % HATÉKONY VÉDELEM ROVAROK ELLEN!

**IRTÓ
TRIO**

**TÖKÉLETESEN
KÁRTEVŐMENTESEN®**

**KERESSE A
GAZDABOLTOKBAN!**

DURACID

**DARÁZSIRTÓ
AEROSZOL 750ml**

5 MÉTER
HATÓTÁVOLSÁG

**BIZTONSÁGOS
HASZNÁLAT**

**KIVÁLÓ
TAGLÓZÓ HATÁS**

19
éve

**PROFESSIONÁLIS
KÁRTEVŐMENTESÍTÉS
ORSZÁGSZERTE**

Termékértékesítés:
Irtó Trió Kft.
+36 30 334 5025
ertekesites07@irtotrio.hu

Szolgáltatás megrendelés:
szervezes@irtotrio.hu +36 30 641 0590

www.irtotrio.hu